Analizy OSW

OŚRODEK STUDIÓW WSCHODNICH 15.12.2022 www.osw.waw.pl

Łotwa: drugi rząd Kariņša

Bartosz Chmielewski

14 grudnia łotewski parlament (łot. *Saeima*) udzielił wotum zaufania rządowi premiera Krišjānisa Kariņša. Nowy gabinet poparło 54 ze 100 parlamentarzystów, a 37 było przeciw. Tym samym zakończył się trwający dwa i pół miesiąca proces formowania koalicji rządowej. W jej skład weszły ostatecznie trzy partie: centroprawicowa Nowa Jedność (łot. *Jaunā Vienotība*, JV), która wygrała październikowe wybory (szerzej zob. *Wybory parlamentarne na Łotwie: zwycięstwo centroprawicy*), nacjonalistyczne Zjednoczenie Narodowe (łot. *Nacionālā apvienība*, NA) oraz Zjednoczona Lista (łot. *Apvienotais saraksts*, AS). Powodem przedłużających się negocjacji były rozbieżne oczekiwania Nowej Jedności i Zjednoczonej Listy dotyczące liczby stanowisk we wspólnym rządzie (skład nowego gabinetu zob. Aneks) oraz różnice programowe.

Komentarz

- Najwięcej trudności w trakcie negocjacji wywoływała postawa Zjednoczonej Listy, której przedstawiciele krytykowali styl prowadzenia rozmów przez Kariņša. Ambicje polityczne AS mogą destabilizować rząd, zwłaszcza że koalicja dysponuje w parlamencie niewielką przewagą. Kolejnym czynnikiem wpływającym negatywnie na jej spójność będą rozbieżności, jakie pojawią się w trakcie uchwalania budżetu wiosną przyszłego roku. Zwiększenie wydatków (m.in. podniesienie płacy minimalnej) może być problematyczne dla AS, która jest partią reprezentującą m.in. głos małych przedsiębiorców. Kwestią wzniecającą spory może być też wybór przez parlament nowego prezydenta latem 2023 r. Nowa Jedność będzie oczekiwała reelekcji Egilsa Levitsa, lecz jego kandydatura może nie uzyskać poparcia ze strony AS.
- Priorytetami w polityce wewnętrznej w najbliższych miesiącach będą zarządzanie sytuacją kryzysową w kraju oraz praktyczna realizacja już wprowadzonych formalnie reform. Łotwa, podobnie jak pozostałe państwa regionu, zmaga się z kryzysem energetycznym oraz galopującą inflacją. W planach jest również rozpoczęcie dyskusji nad podatkami. Zgodnie z treścią bardzo ambitnej umowy koalicyjnej głębokie zmiany mają zostać przeprowadzone także w obszarach energetyki, bezpieczeństwa i edukacji. Rząd zamierza też zwiększyć konkurencyjność łotewskiej gospodarki. Problemem przy wykonaniu tych założeń może być jednak brak realnej podstawy finansowej. Dopiero po uchwaleniu przyszłorocznego budżetu wyjaśni się, czy rzeczywiście do zrealizowania reform dojdzie.
- W polityce zagranicznej rząd utrzyma dotychczasowy kurs, skierowany m.in. na wsparcie Ukrainy. Gwarantem zachowania ciągłości jest Edgars Rinkēvičs, który pozostanie na stanowisku szefa łotewskiej dyplomacji (zajmuje je nieprzerwanie od 2011 r.). W sferze

polityki bezpieczeństwa i obronności nowa szefowa resortu obrony Ināra Mūrniece (w poprzedniej kadencji przewodnicząca parlamentu) także będzie kontynuowała dotychczasową proatlantycką politykę, a celem Łotwy będzie dalszy rozwój współpracy w ramach Sojuszu Północnoatlantyckiego. W tym obszarze szczególną uwagę Ryga poświęcać będzie kooperacji z USA oraz państwami biorącymi udział w eFP (wzmocniona Wysunięta Obecność NATO), w tym m.in. z Kanadą, Hiszpanią i Polską.

ANEKS. Skład drugiego rządu Krišjānisa Kariņša

Premier – Krišjānis Kariņš (JV)

Minister obrony – Ināra Mūrniece (NA)

Minister spraw zagranicznych – Edgars Rinkēvičs (JV)

Minister gospodarki – Ilze Indriksone (NA)

Minister finansów – Arvils Ašeradens (JV)

Minister spraw wewnętrznych – Māris Kučinskis (AS)

Minister edukacji i nauki – Anda Čakša (JV)

Minister klimatu i energii – Raimonds Čudars (JV)

Minister kultury – Nauris Puntulis (NA)

Minister opieki społecznej – Evika Siliņa (JV)

Minister transportu – Jānis Vitenbergs (NA)

Minister sprawiedliwości – Inese Lībiņa-Egnere (JV)

Minister zdrowia – Līga Meņģelsone (AS)

Minister ochrony środowiska i rozwoju regionalnego – Māris Sprindžuks (AS)

Minister rolnictwa – Didzis Šmits (AS)